

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ/ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

НАВЧАЛЬНА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

СИЛАБУС

Освітньо-професійної програми
«Середня освіта («Географія»)»

2024 / 2025 навчальний рік

Галузь знань
01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність
014 Середня освіта
Освітній рівень
перший (бакалаврський)
Форма навчання
денна та заочна

**Загальна
інформація**

Курс 3 , семестр 6 .Кількість тижнів 4 , кредитів ЄКТС 6 , годин 180 _
Форма контролю залік

**Кафедра та
викладачі**

Кафедра: методики навчання природничих дисциплін
Відповідальний за проведення практики: д.п.н. , професор Кобернік Сергій Георгійович
Інформація про викладача на сайті факультету: <https://prf.udu.edu.ua/kafedra-metodyky-navchannya-prirodnychykh-dystsyplin/>
E-mail: s.h.kobernik@udu.edu.ua

**Організація
практики**

Настановча конференція 27.03.2025 р. , звітна конференція 30.04. 2025 р. _
Лінк на курс в MOODLE: <https://moodle.udu.edu.ua/course/index.php?categoryid=57>

I. Основна мета та завдання практики

Мета: ознайомлення з системою навчально-виховної та позакласної роботи ЗЗСО, професійною діяльністю вчителя географії та класного керівника на основі здобутих теоретичних знань із освітніх компонентів психолого-педагогічного циклу, фахових географічних дисциплін, сформованих компетентностей щодо організації навчально-методичної і виховної роботи.

Завдання практики:

- ~ закріпити й розширити теоретичні знання майбутніх учителів географії, здобуті на заняттях в університеті, навчити використовувати їх на практиці;
- ~ сформувані у здобувачів уміння аналізувати різні типи уроків, позакласні і виховні заходи з географії;
- ~ здійснити перші спроби проведення уроків географії та виховних заходів (або їх фрагментів) і визначити прагнення та мотивацію здобувачів до педагогічної діяльності;
- ~ розширити знання майбутніх учителів Нової української школи про специфіку професійно-педагогічної діяльності, а також функціональні обов'язки вчителя географії, класного керівника;
- ~ підготувати здобувачів до якісного проходження виробничої педагогічної практики на 4 курсі, а саме – до виконання обов'язків учителя географії та класного керівника закладу загальної середньої освіти.

II. Результати навчання

ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 18, ПРН 19

III. Політика практичної діяльності

Навчальну педагогічну практику організовують і проводять викладачі кафедри методики навчання природничих дисциплін. Розподіл здобувачів на педагогічну практику здійснюється згідно підготовленого кафедрою наказу за підписом ректора університету. Напередодні педагогічної практики проводиться настановча конференція. На ній здобувачі ознайомлюються з наказом «Про проведення практик здобувачів денної та заочної форми навчання природничого факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова» щодо їх розподілу на практику за ЗЗСО та закріпленими методистами практики, з порядком її проходження, завданнями, формою звітності та переліком звітної документації, критеріями оцінювання результатів педагогічної практики за шкалою ECTS. Закріплення практикантів за учнівськими колективами відбувається безпосередньо у ЗЗСО за погодженням адміністрації, у присутності учителів і класних керівників ЗЗСО. Облік виходу на роботу здобувачів-практикантів здійснюється адміністрацією ЗЗСО або вчителем-керівником практики у ЗЗСО. Інформування здобувачів щодо графіків звітування про виконання завдань практики (дедлайни) та умов перескладання виконаних завдань здійснюється методистом практики. Політика щодо академічної доброчесності регулюється Положенням про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова. Очікується, що виконані здобувачами завдання будуть їх оригінальними судженнями чи дослідженнями або будуть містити коректні посилання на першоджерела. Вітається участь здобувачів у неформальній та інформальній освіті (відповідно до Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Українського державного університету імені Михайла Драгоманова).

IV. Основні

Базові:

**джерела для
виконання
завдань
практики**

1. Географія 6-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programi-dlya-6-9-klasiv>
2. Електронні версії підручників URL: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
3. Загальна методика навчання географії: підручник / О.М. Топузов, В.М. Самойленко, Л.П. Вишнікіна та ін. Київ: ДВНП Картографія, 2012. 512 с.
4. Кобернік С.Г. Щоденник навчальної педагогічної практики для студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини), 014.06 Середня освіта (хімія), 014.07 Середня освіта (географія) / С.Г. Кобернік, О.А. Цуруль, Т.С. Іваха. Друге видання, доповнене. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. 50 с.
5. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>

Додаткові:

1. Державний стандарт базової середньої освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898). URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>.
2. Інструкції для навчальних закладів України. Інструкції з охорони праці, техніки безпеки і пожежної безпеки: URL: <https://osvita-docs.com/node/88>
3. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

**V. Програма
практики**

За період проходження навчальної педагогічної практики здобувач повинен:

ознайомитися із особливостями освітнього процесу ЗЗСО, вимогами до ведення шкільної документації, класного журналу і щоденників учнів;

ознайомитись з навчальними та модельними програмами з географії, календарно-тематичним плануванням учителя, підручниками, навчальними й методичними посібниками, робочими зошитами учнів; з обладнанням предметних кабінетів;

розробити плани-конспекти уроків географії, позакласного та виховного заходів, підготувати до них відповідний дидактичний матеріал;

з допомогою вчителя підготувати і провести уроки географії, позакласний та виховний заходи з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей учнів, а також провести консультації для учнів з предмету;

систематично відвідувати та аналізувати уроки та позакласні заходи з географії та інших предметів у закріпленому класі;

ознайомитися з планами виховної роботи школи та класного керівника, з'ясувати їх структуру та зміст, а також ознайомитися з особливостями організації громадського самоврядування та роботою інших суспільних організацій у

VI. Форми та методи контролю, критерії оцінювання

закладі освіти;

спостерігати за специфікою роботи класного керівника та основними напрямками виховної діяльності з учнями (з'ясувати наявні проблеми у закріпленому класі, проаналізувати розклад уроків, дотримання санітарно-гігієнічних вимог);

проводити педагогічне спостереження за учнями у закріпленому класі.

Здобувач має виконати завдання за кожним із окреслених блоків (організаційний, навчально-виховний, методичний, психолого-педагогічний, підведення підсумків), оформити відповідні матеріали щоденника практики і здати його методисту, а потім передати керівнику педагогічної практики на факультеті.

Форми звітності здобувача:

1. Щоденник для здобувача 3 курсу на друкованій основі (з виконаними завданнями).
2. Зошит з аналізом відвіданих уроків.
3. Плани-конспекти 3 розроблених уроків географії.
4. Сценарій позакласного заходу з географії.
5. Сценарій виховного заходу.

Практика оцінюється за 100-бальною шкалою, яка відповідно переводиться в національну шкалу та шкалу ЄКТС за такими видами діяльності:

№ з/п	Вид діяльності	Коефіцієнт (вартість) виду	Кількість робіт	Максимальна кількість балів
1	Знайомство зі школою, складання індивідуального плану	4	1	4
2	Аналіз різних аспектів уроків географії у 5-9 класах	3	12	36
3	Розроблення та проведення 3 уроків географії з відповідними дидактичними матеріалами	10	3	30
4	Підготовка сценаріїв позакласного, виховного заходів та участь у їхньому проведенні	10	2	20
5	Звіт та оформлення документації	10	1	10
Всього				100

Результати участі здобувачів у неформальній та інформальній освіті зараховуються як додаткові заохочувальні бали до загального рейтингу (відповідно до п. 5.3.1. Положення).

Оцінювання результатів проходження здобувачем практики здійснюється у кілька етапів:

підведення підсумків на педагогічній нараді у ЗЗСО (комплексно оцінюються виконані здобувачем завдання педагогічної практики за участі: адміністрації навчального закладу, вчителів, класних керівників, шкільного психолога, методиста кафедри методики навчання природничих дисциплін);

~ корегування оцінки в університеті після перевірки звітної документації практиканта й затвердження останньої на підсумковій конференції та на засіданні кафедри методики навчання природничих дисциплін.

Робочу програму практики (силабус) складено

д.п.н., професором кафедри методики навчання природничих дисциплін Сергієм КОБЕРНІКОМ